

Broj: 05-05-1-2406-2/12
Sarajevo, 6. august 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
С А Р А Ј Е В О

PRIMLJENO:	09.08.2012		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona jedinica	Redni broj	Broj priloga
01,02-05-2-1006		12	

B

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

- PREDSTAVNIČKI DOM
- DOM NARODA

Predmet. Saglasnost za ratifikaciju protokola, traži se

U skladu sa članom 16. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Sl. glasnik BiH", br 29/00), dostavljamo vam radi davanja saglasnosti za ratifikaciju:

Protokol o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu.

Budući da je Državna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH nadležna za provođenje postupka za pristupanje BiH ovom protokolu, molimo vas da na sastanke vaših komisija, odnosno sjednice Doma, pored predstavnika Predsjedništva BiH, kao predlagača, pozovete i predstavnika Ministarstva koji poslanicima, odnosno delegatima može dati sve potrebne informacije o protokolu.

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAR
Ranko Ninković

Broj: 08/1-23-05-5-26811-3/11

Datum: 27. juli 2012. godine

BOSNA i HERCEGOVINA
PREDSJEDNIŠTVO
SARAJEVO

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO 06-08-12			
05	05-1	2406	

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Protokola o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu, dostavlja se

U prilogu dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji Protokola o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu, koji je usvojen na diplomatskoj konferenciji održanoj od 8. do 12. septembra 1997.godine, a otvoren za potpisivanje u Beču 29. septembra 1997.godine na 41. generalnoj konferenciji Međunarodne agencije za atomsku energiju.

Na osnovu Odluke Predsjedništva BiH sa 21. redovne sjednice održane 18. aprila 2012.godine (kopija Odluke je u prilogu ovog akta), Bosna i Hercegovina pristupa Protokolu o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu.

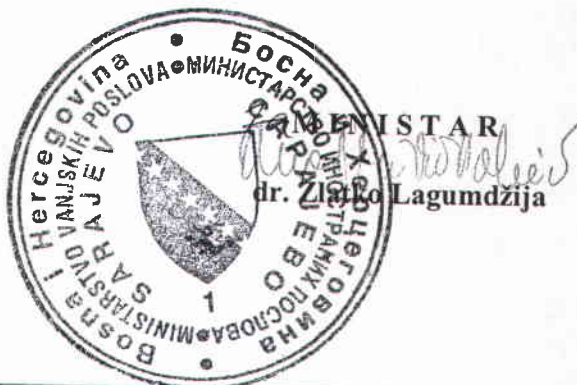
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 13. sjednici održanoj 12. jula 2012.g. utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Protokola radi dostavljanja Predsjedništvu BiH i provedbe procedure ratifikacije (kopija obavijesti o Zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj: 05-07-1-2013-5/12 od 13. jula o.g. je također u prilogu ovog akta).

Dostavljamo i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, akt broj: 01-02-75-1/12 od 07. 06. 2012.g, koji na Nacrt odluke o ratifikaciji nije imao primjedbe.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) provede postupak ratifikacije Protokola o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

PROTOKOL O IZMJENAMA I DOPUNAMA BEČKE KONVENCIJE O GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU

1. Protokol o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu usvojen je na diplomatskoj konferenciji održanoj od 8. do 12. septembra 1997. godine, a otvoren je za potpisivanje u Beču 29. septembra 1997. godine na 41. generalnoj konferenciji Međunarodne agencije za atomsku energiju. Protokol ostaje otvoren za potpisivanje sve do njegovog stupanja na snagu.
2. U skladu sa članom 21., Protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon deponiranja pete isprave o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju. Nakon njegovog stupanja na snagu, svaka država koja nije potpisala Protokol može mu pristupiti (član 20. stav 3.).
3. Skreće se pažnja na član 19. stav 1. koji predviđa da će država koja je strana Protokola ali nije strana Bečke konvencije iz 1963. godine biti obavezana odredbama te konvencije kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom u odnosu na druge strane potpisnice Protokola i, ukoliko ta država ne izrazi drugačiju namjeru u vrijeme deponiranja isprave o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, bit će obavezana Bečkom konvencijom iz 1963. godine u odnosu na države koje su samo članice te konvencije.
4. Ovdje se objavljuju tekst Protokola, uzet iz ovjerenog primjerka, i njegov aneks koji sadrži prečišćen tekst Bečke konvencije iz 1963. godine kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom, kojeg je pripremio Sekretarijat u skladu sa članom 24. Protokola, za informaciju svim članicama.

**PROTOKOL O IZMJENAMA I DOPUNAMA BEČKE KONVENCIJE O
GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU**

STRANE UGOVORNICE OVOG PROTOKOLA,

SMATRAJUĆI da je poželjno izmijeniti Bečku konvenciju o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu od 21. maja 1963. godine kako bi se osiguralo šire područje primjene, povećao nivo odgovornosti za korisnika nuklearnog postrojenja i poboljšala sredstva za osiguranje odgovarajuće i pravične naknade,

SPORAZUMJELE SU SE o sljedećem,

ČLAN 1.

Ovim protokolom se mijenja i dopunjava Bečka konvencija o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu od 21. maja 1963. godine, u daljem tekstu „Bečka konvencija iz 1963. godine“.

ČLAN 2.

Član I Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. U stavu 1. se tačka (j) mijenja i glasi:

(a) riječ „i“ se briše na kraju alineje (ii) i dodaje se na kraju alineje (iii).

(b) dodaje se nova alineja (iv) koja glasi:

(iv) sva ostala postrojenja u kojima postoji nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad kako to s vremena na vrijeme utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju;

2. U stavu 1. se tačka (k) zamjenjuje sljedećim tekstom:

(k) „Nuklearna šteta“ označava:

(i) smrt ili tjelesnu povredu;

(ii) gubitak ili oštećenje dobara;

i svaku od sljedećih stavki u obimu utvrđenom zakonima nadležnog suda:

- (iii) ekonomski gubitak koji nastane iz gubitka ili štete na koje se upućuje u alineji (i) ili (ii), u onoj mjeri u kojoj nije uključen u te alineje, ako ga snosi lice koje ima pravo na potraživanje u pogledu takvoga gubitka ili štete;
- (iv) troškove mjera vraćanja oštećene životne sredine u prethodno stanje, osim ako takvo oštećenje nije beznačajno, ako su takve mjere zaista preduzete ili će se preduzeti, a u onoj mjeri u kojoj nisu obuhvaćene alinejom (ii);
- (v) gubitak prihoda koji potječe od ekonomskog interesa vezanog za korištenje ili uživanje životne sredine, do kojeg dođe usljed značajnog oštećenja te životne sredine, a u onoj mjeri u kojoj nije obuhvaćen alinejom (ii);
- (vi) troškove preventivnih mjera, kao i dalji gubi tak ili štetu izazvanu takvim mjerama;
- (vii) sve ostale ekonomske gubitke, izuzev onih izazvanih oštećenom životnom sredinom, ako to dozvoljavaju opći zakoni o građanskoj odgovornosti nadležnog suda,

u slučaju alineja (i) do (v) i (vii) u prethodnom tekstu, u mjeri u kojoj gubitak ili šteta nastanu kao posljedica jonizirajućeg zračenja kojeg emitira bilo koji izvor zračenja unutar nekog nuklearnog postrojenja, ili kojeg emitira nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad u, ili nuklearni materijal koji se nalazi u jednom nuklearnom postrojenju, kao i nuklearni materijal koji dolazi iz nuklearnog postrojenja, koji je u njemu proizveden ili se u njega šalje, bilo da to nastaje zbog radioaktivnih svojstava takve materije, ili kombinacije tih svojstava sa otrovnim, eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima takve materije.

3. U stavu 1. se tačka (l) zamjenjuje sljedećim tekstom:

- (l) „Nuklearni udes“ označava događaj ili niz događaja istog porijekla koji prouzrokuju nuklearnu štetu ili, ali samo u odnosu na preventivne mjere, stvaraju ozbiljnu i neposrednu prijetnju od izazivanja takve štete.

4. U stavu 1. se nakon tačke (l) dodaju četiri nove tačke (m), (n), (o) i (p) koje glase:

- (m) „Mjere vraćanja u prethodno stanje“ označavaju sve razumne mjere koje su odobrili nadležni organi države u kojoj su mjere preduzete, a čiji je cilj vratiti u prethodno stanje ili sanirati oštećene ili uništene komponente životne sredine, ili uvesti, gdje je to razumno, ekvivalente tih komponenti u životnu sredinu. Zakoni države u kojoj je pretrpljena šteta utvrđuju ko ima pravo preduzimanja takvih mjera.
- (n) „Preventivne mjere“ označavaju sve razumne mjere koje preduzme bilo koje lice nakon što dođe do nuklearnog udesa kako bi se spriječila ili na minimum svela

šteta na koju se upućuje u tački (k) alineje (i) do (v) ili (vii), što podliježe odobravanju od strane nadležnih organa kako nalaže zakon države u kojoj su mjere preduzete.

- (o) „Razumne mjere“ označavaju mjere koje se po zakonima nadležnog suda smatraju za primjerene i srazmjerne imajući u vidu sve okolnosti, naprimjer:
  - (i) prirodu i obim pretrpljene štete ili, u slučaju preventivnih mjera, prirodu i obim rizika od takvih šteta;
  - (ii) obim do kojeg će vjerovatno, u vrijeme kada su preduzete, te mjere biti efikasne; i
  - (iii) relevantna naučna i tehnička stručna mišljenja.
- (p) „Posebna prava vučenja“ (Special Drawing Rights – SDR), u daljem tekstu SDR, označava obračunsku jedinicu definiranu od strane Međunarodnog monetarnog fonda koji je koristi za sopstvene operacije i transakcije.

5. Stav 2. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

2. Država u kojoj se nalazi postrojenje može, pod uslovom da je rizik od toga neznan, isključiti nuklearno postrojenje ili male količine nuklearnog materijala od primjene ove konvencije, pod uslovom da:

- (a) u pogledu nuklearnih postrojenja, kriterije za isključenje utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju, a svako isključenje od strane države u kojoj se nalazi postrojenje bude u okviru tako utvrđenih kriterija; i
- (b) u pogledu malih količina nuklearnog materijala, maksimalne granice za isključenje takvih količina utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju, a svako isključenje od strane države u kojoj se nalazi postrojenje bude u okviru tako utvrđenih granica.

Upravni odbor će periodično preispitati te kriterije za isključenje nuklearnih postrojenja i maksimalne granice za isključenje malih količina nuklearnog materijala.

ČLAN 3.

Nakon člana I. Bečke konvencije iz 1963. godine dodaju se dva nova člana I.A i I.B koja glase:

ČLAN I.A

1. Ova konvencija se primjenjuje na nuklearne štete gdje god da se pretrpe.

2. Međutim, zakonodavstvo države u kojoj se nalazi postrojenje može iz primjene ove konvencije isključiti pretrpljenu štetu:

- (a) na teritoriji države koja nije strana ugovornica;
- (b) u pomorskim područjima uspostavljenim od strane države koja nije strana ugovornica u skladu sa međunarodnim pravom mora.

3. Isključenje u skladu sa stavom 2. ovog člana može se primijeniti samo u pogledu države koja nije strana ugovornica i koja u vrijeme udesa:

- (a) ima nuklearno postrojenje na svojoj teritoriji ili u nekoj pomorskoj zoni uspostavljenoj u skladu sa međunarodnim pravom mora; i
- (b) ne nudi ekvivalentne recipročne pogodnosti.

4. Isključenja po stavu 2. ovog člana ne utječu na prava na koja se upućuje u članu IX. stav 2. tačka (a), a svako isključenje po stavu 2. tačka (b) ovog člana ne obuhvata štetu na brodu ili avionu ili nanesenu brodu ili avionu.

ČLAN I.B

Ova konvencija se ne primjenjuje na nuklearna postrojenja koja se ne koriste u miroljubive svrhe.

ČLAN 4.

Član II. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Na kraju stava 3. tačka (a) dodaje se sljedeći tekst:

Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti iznos javnih sredstava koja se stavljaju na raspolaganje po svakom udesu na razliku, ako je ima, između iznosa utvrđenih ovdje i iznosa utvrđenog shodno članu V. stav 1.

2. Na kraju stava 4. se dodaje sljedeći tekst:

Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti iznos javnih sredstava koje stavlja na raspolaganje kako je predviđeno stavom 3. tačka (a) ovog člana.

3. Stav 6. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

6. Nijedno lice ne odgovara za gubitak ili štetu koja, shodno članu I. stav 1. tačka (k) ove konvencije nije nuklearna šteta, ali koja je mogla biti određena kao takva u skladu sa odredbama te tačke.

ČLAN 5.

U članu III. Bečke konvencije iz 1963. godine se nakon prve rečenice dodaje sljedeći tekst:

Međutim, država na čijoj se teritoriji nalazi postrojenje može isključiti ovu obavezu u odnosu na prijevoz koji se u potpunosti odvija na njenoj teritoriji.

ČLAN 6.

Član IV. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Stav 3. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

3. Korisnik ne snosi odgovornost u smislu ove konvencije ukoliko dokaže da je nuklearna šteta neposredna posljedica oružanog sukoba, neprijateljstava, građanskog rata ili pobune.

2. Stav 5. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

5. Korisnik ne snosi odgovornost u smislu ove konvencije za nuklearnu štetu pričinjenu:

(a) samom nuklearnom postrojenju ili bilo kom drugom nuklearnom postrojenju, uključujući nuklearno postrojenje u izgradnji, na prostoru na kom se to postrojenje nalazi; i

(b) bilo kojoj imovini koja se nalazi na istom prostoru koji se koristi ili će se koristiti u vezi sa svakim takvim postrojenjem.

3. Stav 6. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

6. Naknada za štetu pričinjenu prijevoznom sredstvu na kojem se nalazio nuklearni materijal u pitanju u trenutku nuklearnog udesa neće utjecati na smanjenje odgovornosti korisnika u pogledu drugih šteta na iznos manji od 150 miliona SDR, ili svaki viši iznos utvrđen zakonodavstvom strane ugovornice, ili iznos utvrđen shodno članu V. stav 1. tačka (c).

4. Stav 7. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

7. Nijedna odredba ove konvencije ne utječe na odgovornost pojedinca za nuklearnu štetu za koju korisnik u skladu sa stavom 3. ili 5. ovog člana nije odgovoran u skladu sa ovom konvencijom, ukoliko je taj pojedinac prouzrokovao štetu preduzimanjem ili propustom da preduzme neku radnju u namjeri da prouzrokuje štetu.

ČLAN 7.

1. Tekst člana V. Bečke konvencije iz 1963. godine zamjenjuje se sljedećim tekstom:

1. Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti odgovornost korisnika za svaki pojedinačni nuklearni udes, bilo:

(a) na iznos koji nije manji od 300 miliona SDR; ili

(b) na iznos koji nije manji od 150 miliona SDR pod uslovom da osim tog iznosa, a do iznosa od najmanje 300 miliona SDR, država stavi na raspolaganje javna sredstva za naknadu nuklearne štete; ili

(c) na maksimalni rok od 15 godina od dana stupanja na snagu ovog protokola, prijelazni iznos od najmanje 100 miliona SDR u pogledu nuklearnog udesa koji se desi tokom tog perioda. Može se utvrditi i iznos niži od 100 miliona SDR pod uslovom da ta država stavi na raspolaganje javna sredstva za naknadu štete kojima se kompenzira razlika između tog nižeg iznosa i 100 miliona SDR.

2. Bez obzira na stav 1. ovog člana, država u kojoj se nalazi postrojenje, imajući u vidu prirodu nuklearnog postrojenja ili potrebnih nuklearnih supstanci i vjerovatne posljedice udesa koji bi iz njih potekao, može ustanoviti niži iznos odgovornosti korisnika, pod uslovom da ni u kom slučaju nijedan tako utvrđen iznos ne bude manji od 5 miliona SDR i pod uslovom da država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava raspoloživost javnih sredstava do iznosa utvrđenog u skladu sa stavom 1.

3. Iznosi koje država u kojoj se nalazi postrojenje utvrdi za odgovornog korisnika shodno stavovima 1. i 2. ovog člana i članu IV. stav 6. primjenjuju se uvijek kada dođe do nuklearnog udesa.

2. Nakon člana V. dodaju se četiri nova člana V.A, V.B, V.C i V.D i glase:

ČLAN V.A

1. Kamate i troškovi koje dodijeli sud u sporovima o naknadi nuklearne štete plaćaju se kao dodatak na iznose na koje se upućuje u članu V.

2. Iznosi koji se navode u članu V. i članu IV. stav 6. mogu se preračunati u okruglim brojkama u valuti države.

ČLAN V.B

Svaka strana ugovornica omogućava da lica koja snose štetu mogu ostvariti svoja prava na naknadu a da ne moraju pokretati poseban postupak u vezi sa porijeklom sredstava osiguranih za takvu naknadu.

ČLAN V.C

1. Ukoliko sudovi koji imaju nadležnost pripadaju strani ugovornici koja nije država na čijoj se teritoriji nalazi postrojenje, javna sredstva koja se zahtijevaju po članu V. stav 1. tačke (b) i (c) i po članu VII. stav 1., kao i kamate i troškovi koje sud dodijeli, može staviti na raspolaganje prvospomenuta strana ugovornica. Država u kojoj se nalazi postrojenje nadoknađuje sve takve iznose strani ugovornici koja ih je platila. Te dvije strane ugovornice se dogovaraju oko postupka naknade.

2. Ukoliko sudovi koji imaju nadležnost pripadaju strani ugovornici koja nije država na čijoj se teritoriji nalazi postrojenje, strana ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost preduzima sve neophodne mjere kako bi omogućila državi u kojoj se nalazi postrojenje da intervenira u postupku i da učestvuje u svakom poravnanju koje se tiče naknade za štete.

ČLAN V.D

1. Generalni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju saziva sastanak strana ugovornica radi izmjena i dopuna ograničenja odgovornosti na koje se upućuje u članu V. ukoliko jedna trećina strana ugovornica izrazi želju u tom smislu.

2. Amandmani se usvajaju dvotrećinskom većinom strana ugovornica koje su prisutne i glasaju, pod uslovom da je u vrijeme glasanja prisutna najmanje jedna polovina strana ugovornica.

3. Kada postupa po prijedlogu da se izmijene ograničenja, sastanak strana ugovornica uzima u obzir, između ostalog, rizik od štete koja nastaje usljed nuklearnog udesa, promjene novčanih vrijednosti i kapacitet tržišta osiguranja.

4. (a) Generalni direktor IAEA obavještava sve strane ugovornice o svakom amandmanu usvojenom u skladu sa stavom 2. ovog člana radi prihvatanja. Amandman se smatra prihvaćenim po isteku roka od 18 mjeseci nakon takvog obavještavanja, pod uslovom da je najmanje jedna trećina strana ugovornica u vrijeme usvajanja amandmana od strane sastanka saopštila generalnom direktoru IAEA-e da prihvataju amandman. Amandman

prihvaćen u skladu sa ovim stavom stupa na snagu 12 mjeseci nakon njegovog prihvatanja za one strane ugovornice koje su ga prihvatile.

- (b) Ako u roku od 18 mjeseci od dana obavještenja o prihvatanju amandman nije prihvaćen u skladu sa tačkom (a), taj amandman se smatra odbačenim.

5. Za svaku stranu ugovornicu koja prihvati amandman nakon što je prihvaćen ali nije stupio na snagu ili nakon što je stupio na snagu shodno stavu 4. ovog člana, amandman stupa na snagu 12 mjeseci nakon što ga je ta strana ugovornica prihvatila.

6. Država koja postane strana ugovornica ove konvencije nakon stupanja na snagu nekog amandmana u skladu sa stavom 4. ovog člana, ukoliko ta država ne izrazi drugačiju namjeru:

- (a) smatra se za stranu ove konvencije sa tim izmjenama i dopunama; i
- (b) smatra se za stranu Konvencije bez izmjena i dopuna u odnosu na svaku stranu ugovornicu koju ne obavezuje taj amandman.

ČLAN 8.

Član VI. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Stav 1. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

- 1. (a) Prava na naknadu po ovoj konvenciji prestaju ako se ne podnese tužba:
  - (i) vezana za smrt ili tjelesnu povredu, u roku od trideset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes;
  - (ii) vezana za ostale štete, u roku od deset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes.
- (b) Međutim, ako je shodno zakonodavstvu države u kojoj se nalazi postrojenje, odgovornost korisnika pokrivena osiguranjem ili drugom finansijskom garancijom ili državnim sredstvima za duži period, zakonima koje primjenjuje nadležni sud može se predvidjeti da pravo na naknadu od korisnika prestane po isteku tog dužeg roka, ali koji ne može biti duži od perioda za koji je ta odgovornost pokrivena na osnovu zakona države u kojoj se nalazi postrojenje.
- (c) Tužbe za naknadu štete u pogledu gubitka života i tjelesne povrede ili, u skladu sa proširenjem po tački (b) ovog stava u pogledu drugih šteta, koje se podnesu nakon perioda od deset godina od dana kada se dogodio

nuklearni udes, ni u kom slučaju ne utječu na pravo na naknadu prema ovoj konvenciji bilo kog lica koje podnese tužbu protiv korisnika prije isteka spomenutog perioda.

2. Stav 2. se briše.

3. Stav 3. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

3. Pravo na naknadu po ovoj konvenciji podliježe prekluzivnom roku ili roku zastarijevanja, kako je predviđeno zakonima koje primjenjuje nadležni sud, ukoliko se tužba ne podnese u roku od tri godine, računajući od dana kada je lice koje je pretrpjelo nuklearnu štetu saznalo ili je razumno trebalo saznati za tu štetu i za korisnika koji je za nju odgovoran, pod uslovom da rokovi utvrđeni u stavu 1. tačke (a) i (b) ovog člana ne budu prekoračeni.

ČLAN 9.

Član VII. se mijenja i glasi:

1. U stavu 1. dodaju se sljedeće dvije rečenice na kraju stava, a tako izmijenjen stav postaje tačka (a) tog stava:

Kada odgovornost korisnika nije ograničena, država u kojoj se nalazi postrojenje može utvrditi ograničenje finansijske garancije odgovornog korisnika pod uslovom da ta granica nije niža od 300 miliona SDR. Država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su utvrđeni protiv korisnika u onoj mjeri u kojoj je finansijska garancija nedovoljna za podmirenje takvih zahtjeva, ali pod uslovom da te isplate ne pređu iznos finansijske garancije koji se osigurava shodno ovom stavu.

2. U stavu 1. se dodaje nova tačka (b) koja glasi:

(b) Bez obzira na tačku (a) ovog stava, kada je odgovornost korisnika neograničena, država u kojoj se nalazi postrojenje, imajući u vidu prirodu nuklearnog postrojenja ili potrebnih nuklearnih supstanci i vjerovatne posljedice udesa koji bi iz njih nastao, može ustanoviti niži iznos finansijske garancije korisnika, pod uslovom da ni u kom slučaju nijedan tako utvrđen iznos ne bude manji od 5 miliona SDR i pod uslovom da država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su dosuđeni protiv korisnika stavljanjem potrebnih sredstava na raspolaganje u onoj mjeri u kojoj su osiguranje ili druga finansijska garancija nedovoljni za podmirenje takvih zahtjeva, a do granice utvrđene shodno tački (a) ovog stava.

3. U stavu 3., nakon riječi „ovog člana“ dodaju se riječi „ili člana V. stav 1. tačke (b) i (c)“.

ČLAN 10.

Član VIII. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Tekst člana VIII. postaje stav 1. tog člana.

2. Dodaje se novi stav 2. koji glasi:

2. Shodno primjeni člana VI. stav 1. tačka (c), kada u pogledu zahtjeva koji se podnose protiv korisnika šteta čija se naknada vrši po ovoj konvenciji prelazi ili je vjerovatno da će preći maksimalni iznos stavljen na raspolaganje u skladu sa članom V. stav 1., u raspodjeli naknade prioritet se daje zahtjevima u pogledu gubitka života ili tjelesne povrede.

ČLAN 11.

U članu X. Bečke konvencije iz 1963. godine se na kraju člana dodaje nova rečenica koja glasi:

Pravo na regresni zahtjev predviđen ovim članom takođe se može proširiti da od njega ima koristi država u kojoj se nalazi postrojenje u onoj mjeri u kojoj je osigurala javna sredstva shodno ovoj konvenciji.

ČLAN 12.

Član XI. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Dodaje se novi stav 1bis koji glasi:

1bis. Kada do nuklearnog udesa dođe u području ekskluzivne ekonomske zone strane ugovornice ili, kada takva zona nije ustanovljena, u području koje ne prelazi granice isključive ekonomske zone kad bi se ona u spostavila, za tužbe koje se tiču nuklearne štete od tog nuklearnog udesa, za potrebe ove konvencije, nadležni su isključivo sudovi te strane. Prethodna rečenica se primjenjuje ako je strana ugovornica obavijestila depozitara o takvom području prije nuklearnog udesa. Ništa u ovom stavu neće se tumačiti kao dozvola vršenja nadležnosti na način koji je u suprotnosti sa međunarodnim pravom mora, uključujući i Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravu mora.

2. Stav 2. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

2. Kada do nuklearnog udesa ne dođe na teritoriji bilo koje strane ugovornice ili na području prijavljenom u skladu sa stavom 1bis, ili kada se mjesto nuklearnog udesa ne može sa sigurnošću odrediti, za tužbe za nuklearne štete od nuklearnog udesa nadležni su isključivo sudovi države u kojoj se nalazi postrojenje odgovornog korisnika.

3. U stavu 3., prvi red, i u tački (b), nakon broja „1.“, dodaju se zarez i riječ „1bis“.

4. Dodaje se novi stav 4. koji glasi:

4. Strana ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost osigurava da samo jedan od njenih sudova ima nadležnost u pogledu bilo kog nuklearnog udesa.

ČLAN 13.

Nakon člana XI. dodaje se novi član XI.A koji glasi:

ČLAN XI.A

Svaka strana ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost osigurava u pogledu tužbi za naknadu nuklearne štete da:

- (a) svaka država može pokrenuti tužbu u ime lica koja su pretrpjela nuklearnu štetu, koja su državljani te države ili na njoj teritoriji imaju boravište ili prebivalište, a koja su na to pristala; i
- (b) svako lice može pokrenuti tužbu kako bi provelo prava po ovoj konvenciji koja stječe subrogacijom ili prijenosom.

ČLAN 14.

Tekst člana XII. Bečke konvencije iz 1963. godine zamjenjuje se sljedećim tekstom:

ČLAN XII.

1. Priznaje se presuda koja više ne podliježe redovnim pravnim lijekovima a koju donese nadležni sud strane ugovornice, osim:

- (a) kada je presuda dobijena prevarom;
- (b) kada strana protiv koje je presuda izrečena nije imala odgovarajuću mogućnost da iznese svoje argumente; ili
- (c) kada je presuda u suprotnosti sa javnim poretkom strane ugovornice na čijoj teritoriji se traži njeno priznanje ili nije u skladu sa osnovnim standardima pravde.

2. Presuda koja je priznata po stavu 1. ovog člana i čije je izvršenje zatraženo u skladu sa formalnostima predviđenim zakonima strane ugovornice u kojoj je traženo

izvršenje, smatra se izvršnom kao da se radi o presudi te strane ugovornice. Suština spora o kojem je donijeta presuda ne može biti predmet novog postupka.

ČLAN 15.

Član XIII. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Tekst člana XIII. postaje stav 1. tog člana.
2. Dodaje se novi stav 2. koji glasi:

2. Bez obzira na stav 1. ovog člana, u onoj mjeri u kojoj naknada za nuklearnu štetu prelazi 150 miliona SDR, zakonodavstvo države u kojoj se nalazi postrojenje može odstupati od odredbi ove konvencije u pogledu nuklearne štete koja se pretrpi na teritoriji ili u pomorskoj zoni utvrđenoj u skladu sa međunarodnim pravom mora druge države koja, u vrijeme udesa, ima nuklearno postrojenje na takvoj teritoriji, ukoliko ona ne nudi recipročne pogodnosti u istom iznosu.

ČLAN 16.

Tekst člana XVIII. Bečke konvencije iz 1963. godine zamjenjuje se sljedećim tekstom:

Ova konvencija ne utječe na prava i obaveze strane ugovornice po općim pravilima javnog međunarodnog prava.

ČLAN 17.

Nakon člana XX. Bečke konvencije iz 1963. godine dodaje se novi član XX.A koji glasi:

ČLAN XX.A

1. U slučaju spora među stranama ugovornicama u pogledu tumačenja ili primjene ove konvencije, strane u sporu se konsultiraju u cilju rješavanja spora pregovaranjem ili bilo kojim drugim, njima prihvatljivim, sredstvima mirnog rješavanja sporova.
2. Ukoliko se spor takve prirode na koji se upućuje u stavu 1. ovog člana ne može riješiti u roku od šest mjeseci od zahtjeva za konsultacijama u skladu sa stavom 1. ovog člana, on se, na zahtjev bilo koje strane u takvom sporu, podnosi na arbitražu ili upućuje na Međunarodni sud pravde radi odluke. Kada se spor podnese na arbitražu, ako u roku od šest mjeseci od dana zahtjeva strane u sporu nisu postigle dogovor o organizaciji arbitraže, strana može tražiti od predsjednika Međunarodnog suda pravde ili generalnog sekretara Ujedinjenih nacija da imenuje jednog ili više arbitara. U slučajevima suprotstavljenih zahtjeva strana u sporu, zahtjev generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija ima prioritet.

3. Kada ratifikuje, prihvata, odobrava ili pristupa ovoj konvenciji, država može izjaviti da se ne smatra obavezanom bilo jednim ili sa oba postupka rješavanja sporova predviđenih u stavu 2. ovog člana. Druge strane ugovornice neće biti obavezane postupkom rješavanja sporova predviđenim stavom 2. ovog člana u pogledu strane ugovornice za koju je takva izjava na snazi.

4. Strana ugovornica koja je dala izjavu u skladu sa stavom 3. ovog člana može je u svakom trenutku povući slanjem obavještenja depozitaru.

ČLAN 18.

1. Stavovi 2. i 3 u članovima od XX. do XXV., te stav 1. u članovima XXVI., XXVII. i XXIX. Bečke konvencije iz 1963. godine brišu se.

2. Bečka konvencija iz 1963. godine i ovaj protokol, među stranama ovog protokola, čitaju se i tumače zajedno kao jedinstveni tekst na koji se poziva kao na Bečku konvenciju o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu iz 1997. godine.

ČLAN 19.

1. Država koja je strana ovog protokola, ali nije strana Bečke konvencije iz 1963. godine, obavezana je odredbama te konvencije kako je izmijenjena i dopunjena ovim protokolom u odnosu na strane ugovornice ove konvencije, a ukoliko država ne izrazi drugačiju namjeru u vrijeme deponiranja instrumenta na koje se upućuje u članu 20., obavezuju je odredbe Bečke konvencije iz 1963. godine u odnosu na države koje su strane te konvencije.

2. Ništa u ovom protokolu ne utječe na obaveze države koja je strana i Bečke konvencije iz 1963. godine i ovog protokola u pogledu države koja je strana Bečke konvencije iz 1963. godine, ali nije i strana ovog protokola.

ČLAN 20.

1. Ovaj protokol je otvoren za potpisivanje od strane svih država u sjedištu Međunarodne agencije za atomsku energiju u Beču od 29. septembra 1997. godine do njegovog stupanja na snagu.

2. Ovaj protokol podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju od strane država koje su ga potpisale.

3. Nakon njegovog stupanja na snagu, svaka država koja nije potpisala ovaj protokol može mu pristupiti.

4. Isprave o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju deponiraju se kod generalnog direktora Međunarodne agencije za atomsku energiju koji postupa kao depozitar ovog protokola.

ČLAN 21.

1. Ovaj protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon dana deponiranja pete isprave o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju.
2. Za svaku državu koja potvrdi, prihvati, odobri ili pristupi ovom protokolu nakon deponiranja pete isprave o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju, ovaj protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon dana deponiranja odgovarajuće isprave od strane takve države.

ČLAN 22.

1. Svaka strana ugovornica može otkazati ovaj protokol pisanim obavještenjem upućenim depozitaru.
2. Otkaz stupa na snagu poslije isteka jedne godine od dana kada je depozitar primio takvo obavještenje.
3. Među stranama ovog protokola, otkaz Bečke konvencije iz 1963. godine od strane bilo koje od njih, shodno njenom članu XXVI. ni na koji način se ne može tumačiti kao otkaz Bečke konvencije iz 1963. godine kako je izmijenjena i dopunjena ovim protokolom.
4. Bez obzira na otkaz ovog protokola od strane ugovornice u skladu sa ovim članom, odredbe ovog protokola se nastavljaju primjenjivati na svaku nuklearnu štetu izazvanu nuklearnim udesom koji se dogodi prije nego što otkaz stupi na snagu.

ČLAN 23.

Depozitar odmah obavještava strane ugovornice i sve ostale države o:

- (a) svakom potpisivanju ovog protokola;
- (b) svakom deponiranju isprave o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju;
- (c) stupanju na snagu ovog protokola;
- (d) svim obavještenjima primljenim u skladu sa članom XI. stav 1bis;
- (e) zahtjevima za sazivanje konferencije za reviziju shodno članu XXVI. Bečke konvencije iz 1963. godine i za sastanak strana ugovornica u skladu sa članom V.D Bečke konvencije iz 1963. godine kako je izmijenjena i dopunjena ovim protokolom;
- (f) obavještenja o otkazivanjima koja se prime shodno članu 22. i ostalim pripadajućim obavještenjima po ovom protokolu.

ČLAN 24.

1. Original ovog protokola, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom podjednako vjerodostojni, deponira se kod depozitara.
2. Međunarodna agencija za atomsku energiju priredit će prečišćeni tekst Bečke konvencije iz 1963. godine, kako je izmijenjen i dopunjen ovim protokolom, na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku kako je predviđeno Aneksom ovog protokola.
3. Depozitar svim stranama dostavlja ovjerene tačne primjerke ovog protokola zajedno sa prečišćenim tekstom Bečke konvencije iz 1963. godine kako je izmijenjena i dopunjena ovim protokolom.

U POTVRDU GORE NAVEDENOG, dole potpisani, propisno ovlašteni u tom smislu, potpisali su ovaj protokol.

Sastavljeno u Beču, 12. septembra 1997. godine

**BEČKA KONVENCIJA IZ 1997.
O GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU**

(Prečišćeni tekst Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu od 21. maja 1963., izmijenjene i dopunjene Protokolom od 12. septembra 1997., utvrđen od strane Sekretarijata Međunarodne agencije za atomsku energiju)

**BEČKA KONVENCIJA IZ 1997.
O GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU¹**

(Prečišćeni tekst Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu od 21. maja 1963., izmijenjena i dopunjena Protokolom od 12. septembra 1997.)

STRANE UGOVORNICE,

UVIĐAJUĆI da je poželjno utvrditi neke minimalne standarde za osiguranje finansijske zaštite od štete koja nastaje usljed određenih vidova korištenja nuklearne energije u miroljubive svrhe,

SMATRAJUĆI da će konvencija o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu isto tako doprinijeti razvoju prijateljskih odnosa između zemalja, bez obzira na razlike u ustavnom i društvenom poretku,

---

¹ Ovaj prečišćeni tekst Bečke konvencije iz 1963. o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu sa izmjenama i dopunama iz Protokola 1997., je urađen od strane Sekretarijata Međunarodne agencije za atomsku energiju kako je predviđeno u skladu sa zahtjevima ovog protokola.

Prečišćeni tekst nema vlastite završne odredbe. Država koja se želi pridržavati Bečke konvencije iz 1963., izmijenjene i dopunjene Protokolom iz 1997., može tako i učiniti pridržavajući se Protokola iz 1997. u skladu sa njegovim uslovima.

Pozivanje na „Protokol“ u ovom prečišćenom tekstu znači „Protokol o izmjeni i dopuni Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu“ iz 1997.

ODLUČILE SU da u tu svrhu zaključe konvenciju i sporazumjele su se o sljedećem:

ČLAN I.

1. Za potrebe ove konvencije:

- (a) „Lice“ označava fizičko lice, partnerstvo, svako lice privatnog ili javnopravnog karaktera bez obzira da li ima svojstvo pravnog lica, svaku međunarodnu organizaciju koja ima svojstvo pravnog lica na osnovu zakonodavstva države u kojoj se nalazi postrojenje i svaku državu ili njene političke jedinice.
- (b) „Državljanin strane ugovornice“ uključuje stranu ugovornicu ili njenu političku jedinicu, partnerstvo, svako lice privatnog ili javnopravnog karaktera, kao i svaku pravnu ustanovu ili ustanovu pravnog lica koja ima sjedište na teritoriji je dne strane ugovornice.
- (c) „Korisnik“ u odnosu na određeno nuklearno postrojenje označava lice koje je država u kojoj se nalazi nuklearno postrojenje odredila ili priznala za korisnika takvog postrojenja.
- (d) „Država u kojoj se nalazi postrojenje“ označava, u odnosu na neko nuklearno postrojenje, stranu ugovornicu na čijoj se teritoriji to postrojenje nalazi ili, ako se ono nalazi van teritorije bilo koje države, stranu ugovornicu koja koristi takvo postrojenje ili na osnovu čijeg ovlaštenja se ono koristi.
- (e) „Zakoni nadležnog suda“ označavaju zakone suda koji ima sudsku nadležnost na osnovu ove konvencije, uključujući odredbe koje se odnose na sukob zakona.
- (f) „Nuklearno gorivo“ označava materijal sposoban da proizvodi energiju samoodržavajućom lančanom reakcijom nuklearne fisije.
- (g) „Radioaktivni proizvodi ili otpad“ označavaju radioaktivni materijal dobijen u procesu proizvodnje ili korištenja nuklearnog goriva ili svaki materijal koji je postao radioaktivan zbog toga što je bio izložen zračenju emitiranom u toku tog procesa, isključujući radioizotope koji su nastali u završnoj fazi proizvodnje i koji se mogu koristiti u naučne, medicinske, poljoprivredne, komercijalne ili industrijske svrhe.
- (h) „Nuklearni materijal“ označava:
  - (i) nuklearno gorivo, isključujući prirodni ili osiromašeni uranij, koje je sposobno da proizvodi energiju samoodržavajućom lančanom reakcijom nuklearne fisije van nuklearnog reaktora, samostalno ili u vezi sa nekim drugim materijalom; i

- (ii) radioaktivne proizvode ili otpad.
- (i) „Nuklearni reaktor“ označava postrojenje koje sadrži nuklearno gorivo raspoređeno tako da u njemu može nastati lančana reakcija nuklearne fisije bez dodatnog izvora neutrona.
- (j) „Nuklearno postrojenje“ označava:
  - (i) svaki nuklearni reaktor, osim reaktora kojim su opremljena pomorska ili vazдушna prijevozna sredstva i koji služe kao izvor energije za pogon ili za bilo koju drugu svrhu;
  - (ii) svaku fabriku koja koristi nuklearno gorivo za proizvodnju nuklearnog materijala, kao i svaku fabriku za obradu nuklearnog materijala, uključujući fabrike za preradu ozračenog nuklearnog goriva; i
  - (iii) svako mjesto na kojem je nuklearni materijal uskladišten, osim uskladištenja takvog materijala u vezi s prijevozom; i
  - (iv) sva ostala postrojenja u kojima postoji nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad kako to s vremena na vrijeme utvrdi Upravni odbor;

pod uslovom da država u kojoj se nalazi postrojenje može odlučiti da se nekoliko nuklearnih postrojenja jednog korisnika, koja se nalaze na istom prostoru, smatraju kao jedno nuklearno postrojenje.

- (k) „Nuklearna šteta“ označava:
  - (i) smrt, tjelesnu povredu;
  - (ii) gubitak ili oštećenje dobara;

i svaku od sljedećih stavki u obimu utvrđenom zakonima nadležnog suda:

- (iii) ekonomski gubitak koji nastane usljed gubitka ili štete na koje se upućuje u alinejama (i) ili (ii), u onoj mjeri u kojoj nije uključen u te alineje, ako ga snosi lice koje ima pravo na odštetni zahtjev u pogledu takvog gubitka ili štete;
- (iv) troškove mjera vraćanja oštećene životne sredine u prethodno stanje, osim ako takvo oštećenje nije beznačajno, ako su takve mjere zaista preduzete ili će se preduzeti, a u onoj mjeri u kojoj nisu obuhvaćene alinejom (ii);

- (v) gubitak prihoda koji potječe od ekonomskog interesa vezanog za korištenje ili uživanje životne sredine, do kojeg dođe usljed značajnog oštećenja te životne sredine, a u onoj mjeri u kojoj nije obuhvaćen alinejom (ii);
- (vi) troškove preventivnih mjera, kao i dalji gubi tak ili štetu izazvanu takvim mjerama;
- (vii) sve ostale ekonomske gubitke, izuzev onih izazvanih oštećenom životnom sredinom, ako to dozvoljava opći zakon o građanskoj odgovornosti nadležnog suda,

u slučaju alineja (i) do (v) i (vii) u prethodnom tekstu, u mjeri u kojoj gubitak ili šteta nastanu kao posljedica jonizirajućeg zračenja kojeg emitira bilo koji izvor zračenja unutar nekog nuklearnog postrojenja, ili kojeg emitira nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad u, ili nuklearni materijal koji se nalazi u jednom nuklearnom postrojenju, kao i nuklearni materijal koji dolazi iz nuklearnog postrojenja, koji je u njemu proizveden ili se u njega šalje, bilo da to nastaje usljed radioaktivnih svojstava takve materije, ili kombinacije tih svojstava s otrovnim, eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima takvih materija.

- (l) „Nuklearni udes“ označava događaj ili niz događaja istog porijekla koji prouzrokuju nuklearnu štetu ili, ali samo u odnosu na preventivne mjere, stvaraju ozbiljnu i neposrednu prijetnju od izazivanja takve štete.
- (m) „Mjere vraćanja u prethodno stanje“ označavaju sve razumne mjere koje su odobrili nadležni organi države u kojoj su mjere preduzete, a a čiji je cilj vratiti u prethodno stanje ili sanirati oštećene ili uništene komponente životne sredine, ili uvesti, gdje je to razumno, ekvivalente tih komponenti u životnu sredinu. Zakoni države u kojoj je pretrpljena šteta utvrđuju ko ima pravo preduzimanja takvih mjera.
- (n) „Preventivne mjere“ označavaju sve razumne mjere koje preduzme bilo koje lice nakon što dođe do nuklearnog udesa kako bi se spriječila ili na minimum svela šteta na koju se upućuje u alinejama tačke (k) od (i) do (v) ili (vii), što podliježe odobravanju od strane nadležnih organa kako se zahtijeva zakonima države u kojoj su mjere preduzete.
- (o) „Razumne mjere“ označavaju mjere koje se po zakonima nadležnog suda smatraju za primjerene i srazmjerne imajući u vidu sve okolnosti, naprimjer:
  - (i) prirodu i obim pretrpljene štete ili, u slučaju preventivnih mjera, prirodu i obim rizika od takvih šteta;

- (ii) obim do kojeg će vjerovatno, u vrijeme kada su preduzete, mjere biti efikasne; i
  - (iii) relevantna naučna i tehnička stručna mišljenja.
- (p) „Posebna prava vučenja“, u daljem tekstu SDR, označava obračunsku jedinicu definiranu od strane Međunarodnog monetarnog fonda koji je koristi za sopstvene operacije i transakcije.
2. Država u kojoj se nalazi postrojenje može, pod uslovom da je rizik od toga neznatan, isključiti nuklearno postrojenje ili male količine nuklearnog materijala od primjene ove konvencije, pod uslovom da:
- (a) u pogledu nuklearnih postrojenja, kriterije za isključenje utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju, a svako isključenje od strane države u kojoj se nalazi postrojenje bude u okviru tako utvrđenih kriterija; i
  - (b) u pogledu malih količina nuklearnog materijala, maksimalne granice za isključenje takvih količina utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju, a svako isključenje od strane države u kojoj se nalazi postrojenje bude u okviru tako utvrđenih granica.

Upravni odbor će povremeno preispitati te kriterije za isključenje nuklearnih postrojenja i maksimalne granice za isključenje malih količina nuklearnog materijala.

ČLAN I.A

1. Ova konvencija se primjenjuje na nuklearne štete gdje god da se pretrpe.
2. Međutim, zakonodavstvo države u kojoj se nalazi postrojenje može iz primjene ove konvencije isključiti štetu koja se snosi:
  - (a) na teritoriji države koja nije strana ugovornica; ili
  - (b) u pomorskim zonama uspostavljenim od strane države koja nije strana ugovornica u skladu sa međunarodnim pravom mora.
3. Isključenje u skladu sa stavom 2. ovog člana može se primijeniti samo u pogledu države koja nije strana ugovornica, a koja u vrijeme udesa:
  - (a) ima nuklearno postrojenje na svojoj teritoriji ili u nekoj pomorskoj zoni uspostavljenoj u skladu sa međunarodnim pravom mora; i
  - (b) ne nudi ekvivalentne recipročne pogodnosti.

4. Isključenja po stavu 2. ovog člana ne utječu na prava na koja se upućuje u članu IX. stav 2. tačka (a), a svako isključenje po stavu 2. tačka (b) ovog člana ne obuhvata štetu na brodu ili avionu ili nanesenu brodu ili avionu.

ČLAN I.B

Ova konvencija se ne primjenjuje na nuklearna postrojenja koja se ne koriste u miroljubive svrhe.

ČLAN II.

1. Korisnik nuklearnog postrojenja odgovara za nuklearnu štetu ako se dokaže da je šteta prouzrokovana nuklearnim udesom:
- (a) u njegovom nuklearnom postrojenju; ili
  - (b) u vezi sa nuklearnim materijalom koji dolazi iz njegovog postrojenja ili je u njemu proizveden, i koji je nastao:
    - (i) prije nego što je korisnik nekog drugog postrojenja preuzeo odgovornost na osnovu izričitih uslova pisanog ugovora za nuklearne udesne prouzrokovane tim nuklearnim materijalom;
    - (ii) u nedostatku takvih izričitih uslova u ugovoru, prije nego što korisnik drugog nuklearnog postrojenja preuzme nuklearni materijal; ili
    - (iii) kada je nuklearni materijal namijenjen za upotrebu u nuklearnom reaktoru kojim je opremljeno prijevozno sredstvo i koji služi kao izvor energije bilo za pogon bilo za druge svrhe, a prije nego što je lice propisno ovlašteno za korištenje takvog reaktora preuzelo nuklearni materijal; ali
    - (iv) kada je nuklearni materijal bio upućen licu na teritoriji države koja nije strana ugovornica, sve dok se ne istovari sa prijevoznog sredstva kojim je dopremljen na teritoriju te države koja nije strana ugovornica;
  - (c) u vezi s nuklearnim materijalom koji je poslan u njegovo nuklearno postrojenje i koja je nastala:
    - (i) nakon što je od korisnika drugog nuklearnog postrojenja preuzeo odgovornost za nuklearni udes prouzrokovan tim nuklearnim materijalom na osnovu izričitih uslova pisanog ugovora;

- (ii) u nedostatku takvih izričitih uslova, nakon što je preuzeo taj nuklearni materijal; ili
- (iii) nakon što je preuzeo nuklearni materijal od lica koje koristi nuklearni reaktor kao izvor energije kojim je opremljeno prijevozno sredstvo bilo za pogon ili za druge svrhe; ali
- (iv) kada je lice sa teritorije države koja nije strana ugovornica uputilo nuklearni materijal uz pisani pristanak korisnika, ali tek poslije utovaren na prijevozno sredstvo kojim će biti izvezen sa teritorije te države;

pod uslovom da se odredba tačke (a) ovog stava ne primjenjuje kada je nuklearna šteta prouzrokovana nuklearnim udesom koji je nastao u nuklearnom postrojenju u vezi sa nuklearnim materijalom koji je tamo uskladišten u vezi s prijevozom, ukoliko korisnik nekog drugog nuklearnog postrojenja ili neko drugo lice ne snosi isključivu odgovornost na osnovu odredbi tačaka (b) ili (c) ovog stava.

2. Država u kojoj se nalazi postrojenje može, u skladu sa posebno utvrđenim uslovima u svom zakonodavstvu, predvidjeti da prijevoznik nuklearnog materijala ili lice koje rukuje radioaktivnim otpadom može, na svoj zahtjev i uz pristanak korisnika u pitanju, stupiti na njegovo mjesto kao korisnik i biti određen ili priznat kao korisnik u odnosu na takav nuklearni materijal ili radioaktivni otpad. U tom slučaju, takav prijevoznik ili takvo lice se u svrhe ove konvencije smatraju korisnikom nuklearnog postrojenja na teritoriji te države.

- 3.
- (a) Kada za nuklearnu štetu odgovara više korisnika i kada se ne može sa sigurnošću utvrditi koji dio štete treba pripisati svakome od njih, korisnici će solidarno snositi odgovornost. Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti iznos javnih sredstava koja se stavljaju na raspolaganje po svakom udesu na razliku, ako je ima, između iznosa utvrđenih ovdje i iznosa utvrđenog shodno članu V. stav 1.
  - (b) Kada nuklearni udes nastane za vrijeme prijevoza nuklearnog materijala na istom prijevoznom sredstvu, ili u slučaju uskladištenja u vezi s prijevozom, unutar istog nuklearnog postrojenja, i prouzrokuje nuklearnu štetu za koju odgovara više korisnika, ukupna zajednička odgovornost ne može biti veća od iznosa koji se primjenjuje na svakoga od njih u skladu sa članom V.
  - (c) Niti u jednom od slučajeva navedenih u tačkama (a) i (b) ovog stava odgovornost svakog pojedinog korisnika ne može biti veća od iznosa koji se na njega primjenjuje u skladu sa članom V.

4. Pod uslovima odredbi stava 3. ovog člana, kada više nuklearnih postrojenja istog nuklearnog korisnika učestvuje u istom nuklearnom udesu, korisnik odgovara za svako od tih nuklearnih postrojenja do visine iznosa koji se na njega primjenjuje u skladu sa

članom V. Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti iznos javnih sredstava koje stavlja na raspolaganje kako je predviđeno stavom 3. tačka (a) ovog člana.

5. Ukoliko u ovoj konvenciji nije drugačije predviđeno, za nuklearnu štetu ne odgovara nijedno drugo lice osim korisnika. Međutim, ova odredba ne utječe na primjenu međunarodnih konvencija o prijevozu koje su na snazi ili su otvorene za potpisivanje, ratifikaciju ili pristupanje na dan kad se ova konvencija otvori za potpisivanje.
6. Nijedno lice ne odgovara za gubitak ili štetu koja, shodno članu I. stav 1. tačka (k) ove konvencije nije nuklearna šteta, ali koja je mogla biti određena kao takva u skladu sa odredbama te tačke.
7. Dopuštena je neposredna tužba protiv lica koje daje finansijsku garanciju u skladu sa članom VII. ukoliko je to predviđeno zakonima koje primjenjuje nadležni sud.

ČLAN III.

Korisnik koji je odgovoran na osnovu ove konvencije dužan je prijevozniku dati potvrdu koju je izdao osiguravatelj ili drugo lice koje pruža finansijsku garanciju, ili koja je izdata u njihovo ime u skladu sa članom VII. ove konvencije. Međutim, država na čijoj se teritoriji nalazi postrojenje može isključiti ovu obavezu u odnosu na prijevoz koji se u potpunosti odvija na njenoj teritoriji. Potvrda treba sadržavati ime i adresu korisnika, iznos, vrstu i trajanje garancije. Lice koje je izdalo potvrdu ili u čije ime je izdata ne može pobijati navode koje ona sadrži. Potvrda, takođe, treba sadržavati opis nuklearnog materijala na koji se primjenjuje garancija, kao i izjavu nadležnog organa države u kojoj se nalazi postrojenje o tome da je naznačeno lice korisnik u smislu značenja ove konvencije.

ČLAN IV.

1. Na osnovu ove konvencije korisnik snosi objektivnu odgovornost za nuklearnu štetu.
2. Ako korisnik dokaže da je nuklearna šteta u cjelini ili djelimično prouzrokovana krajnjom nepažnjom lica koje je pretrpjelo štetu ili usljed toga što je to lice preduzelo ili propustilo preduzeti neku radnju u namjeri da pričini štetu, sud može, ako je to predviđeno zakonima koji se primjenjuju, osloboditi korisnika u cjelini ili djelimično njegove obaveze da nadoknadi štetu koju je takvo lice pretrpjelo.
3. Korisnik ne snosi odgovornost u smislu ove konvencije ukoliko dokaže da je nuklearna šteta neposredna posljedica oružanog sukoba, neprijateljstava, građanskog rata ili pobune.
4. Kada su nuklearna i nenuklearna šteta prouzrokovane nuklearnim udesom ili nuklearnim udesom zajedno sa jednim ili više drugih događaja, takva druga šteta se, u obimu u kojem se ne može razumno odvojiti od nuklearne štete, smatra nuklearnom štetom prouzrokovanom tim udesom. Međutim, kada je šteta prouzrokovana zajedno nuklearnim udesom shodno ovoj

konvenciji i emisijom jonizirajućeg zračenja koje nije predviđeno ovom konvencijom, nijedna odredba ove konvencije ne ograničava niti na drugi način utječe na odgovornost, ni prema licu koje je pretrpjelo nuklearnu štetu, ni u pogledu regresnih zahtjeva, ni zahtjeva za doprinos lica koje bi moglo biti smatrano odgovornim u vezi sa takvom emisijom jonizirajućeg zračenja.

5. Korisnik ne snosi odgovornost u sklopu ove konvencije za nuklearnu štetu pričinjenu:
  - (a) samom nuklearnom postrojenju ili bilo kom drugom nuklearnom postrojenju, uključujući nuklearno postrojenje u izgradnji, na prostoru na kojem se to postrojenje nalazi; i
  - (b) bilo kojoj imovini koja se nalazi na istom prostoru koji se koristi ili će se koristiti u vezi sa svakim takvim postrojenjem.
6. Naknada za štetu pričinjenu prijevoznom sredstvu na kojem se nalazio dotični nuklearni materijal u trenutku nuklearnog udesa neće utjecati na smanjenje odgovornosti korisnika u pogledu drugih šteta na iznos manji od 150 miliona SDR, ili svaki viši iznos utvrđen zakonodavstvom strane ugovornice, ili iznos utvrđen shodno članu V. stav 1. tačka (c).
7. Nijedna odredba ove konvencije ne utječe na odgovornost pojedinca za nuklearnu štetu za koju korisnik u skladu sa stavom 3. ili 5. ovog člana nije odgovoran na osnovu ove konvencije, ukoliko je taj pojedinac prouzrokovao štetu preduzimanjem ili propustom da preduzme neku radnju u namjeri da prouzrokuje štetu.

ČLAN V.

1. Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti odgovornost korisnika za svaki pojedinačni nuklearni udes, bilo:
  - (a) na iznos koji nije manji od 300 miliona SDR; ili
  - (b) na iznos koji nije manji od 150 miliona SDR pod uslovom da osim tog iznosa, a do iznosa od najmanje 300 miliona SDR, država stavi na raspolaganje javna sredstva za naknadu nuklearne štete; ili
  - (c) na maksimalni rok od 15 godina od dana stupanja ovog protokola na snagu, prijelazni iznos od najmanje 100 miliona SDR u pogledu nuklearnog udesa koji se desi tokom tog perioda. Može se utvrditi i iznos niži od 100 miliona SDR pod uslovom da ta država stavi na raspolaganje javna sredstva za naknadu štete kojima se kompenzira razlika između tog nižeg iznosa i 100 miliona SDR.
2. Bez obzira na stav 1. ovog člana, država u kojoj se nalazi postrojenje, imajući u vidu prirodu nuklearnog postrojenja ili potrebnih nuklearnih supstanci i vjerovatne posljedice udesa koji bi iz njih potekao, može ustanoviti niži iznos odgovornosti korisnika, pod

uslovom da ni u kom slučaju nijedan tako utvrđen iznos ne bude manji od 5 miliona SDR i pod uslovom da država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava raspoloživost javnih sredstava do iznosa utvrđenog u skladu sa stavom 1.

3. Iznosi koje država u kojoj se nalazi postrojenje utvrdi za odgovornog korisnika shodno stavovima 1. i 2. ovog člana i članu IV. stav 6. primjenjuju se uvijek kada dođe do nuklearnog udesa.

ČLAN V.A

1. Kamate i troškovi koje dodijeli sud u sporovima o naknadi nuklearne štete plaćaju se kao dodatak na iznose na koje se upućuje u članu V.
2. Iznosi koji se navode u članu V. i članu IV stav 6. mogu se preračunati u okruglim brojkama u valuti države.

ČLAN V.B

Svaka strana ugovornica osigurava da lica koja snose štetu mogu ostvariti svoja prava na naknadu, a da ne moraju pokretati poseban postupak u vezi porijekla sredstava osiguranih za takvu naknadu.

ČLAN V.C

1. Ukoliko sudovi koji imaju nadležnost pripadaju strani ugovornici koja nije država na čijoj se teritoriji nalazi postrojenje, javna sredstva koja se zahtijevaju po članu V. stav 1. tačke (b) i (c) i po članu VII. stav 1., kao i kamate i troškovi koje sud dodijeli, može staviti na raspolaganje prvospomenuta strana ugovornica. Država u kojoj se nalazi postrojenje nadoknađuje sve takve iznose strani ugovornici koja ih je platila. Te dvije strane ugovornice se dogovaraju oko postupka naknade.
2. Ukoliko sudovi koji imaju nadležnost pripadaju strani ugovornici koja nije država na čijoj se teritoriji nalazi postrojenje, strana ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost preduzima sve neophodne mjere kako bi omogućila državi u kojoj se nalazi postrojenje da intervenira u postupku i da učestvuje u svakom poravnanju koje se tiče naknade za štete.

ČLAN V.D

1. Generalni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju saziva sastanak strana ugovornica radi izmjene ograničenja odgovornosti na koje se upućuje u članu V. ukoliko jedna trećina strana ugovornica izrazi želju u tom smislu.

2. Amandmani se usvajaju dvotrećinskom većinom strana ugovornica koje su prisutne i glasaju, pod uslovom da je u vrijeme glasanja prisutna najmanje jedna polovina strana ugovornica.

3. Kada postupa po prijedlogu da se izmijene ograničenja, sastanak strana ugovornica uzima u obzir, između ostalog, rizik od štete koja nastaje usljed nuklearnog udesa, promjene novčanih vrijednosti i kapacitet tržišta osiguranja.

4. (a) Generalni direktor IAEA obavještava sve strane ugovornice o svakom amandmanu usvojenom u skladu sa stavom 2. ovog člana radi prihvatanja. Amandman se smatra prihvaćenim po isteku roka od 18 mjeseci nakon takvog obavještavanja pod uslovom da je najmanje jedna trećina strana ugovornica u vrijeme usvajanja amandmana od strane sastanka saopštila generalnom direktoru IAEA -e da oni prihvataju amandman. Amandman prihvaćen u skladu sa ovim stavom stupa na snagu 12 mjeseci nakon njegovog prihvatanja za one strane ugovornice koje su ga prihvatile.

(b) Ako u roku od 18 mjeseci od dana obavještenja o prihvatanju amandman nije prihvaćen u skladu sa tačkom (a), taj amandman se smatra odbačenim.

5. Za svaku stranu ugovornicu koja prihvati amandman nakon što je prihvaćen ali nije stupio na snagu ili nakon što je stupio na snagu shodno stavu 4. ovog člana, amandman stupa na snagu 12 mjeseci nakon što ga je ta strana ugovornica prihvatila.

6. Država koja postane strana ugovornica ove konvencije nakon stupanja na snagu nekog amandmana u skladu sa stavom 4. ovog člana, ukoliko ta država ne izrazi drugačiju namjeru:

(a) smatra se za stranu ove konvencije sa tim izmjenama i dopunama; i

(b) smatra se za stranu konvencije bez izmjena i dopuna u odnosu na svaku stranu ugovornicu koju ne obavezuje taj amandman.

ČLAN VI.

1. (a) Prava na naknadu po ovoj konvenciji prestaju ako se ne podnese tužba:

(i) vezana za smrt ili tjelesnu povredu, u roku od trideset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes;

(ii) vezana za ostale štete, u roku od deset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes.

(b) Međutim, ako je shodno zakonodavstvu države u kojoj se nalazi postrojenje odgovornost korisnika pokrivena osiguranjem ili drugom finansijskom garancijom ili

državnim sredstvima za duži period, zakonima koje primjenjuje nadležni sud može se predvidjeti da pravo na naknadu od korisnika prestane po isteku tog dužeg roka, ali koji ne može biti duži od perioda za koji je ta odgovornost pokrivena na osnovu zakona države u kojoj se nalazi postrojenje.

- (c) Tužbe za naknadu štete u pogledu gubitka života i tjelesne povrede ili, u skladu sa produženjem po tački (b) ovog stava u pogledu drugih šteta, koje se podnesu nakon perioda od deset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes, ni u kom slučaju ne utječu na pravo na naknadu prema ovoj konvenciji bilo kog lica koje podnese tužbu protiv korisnika prije isteka spomenutog perioda.

2. Briše se.

3. Pravo na naknadu po ovoj konvenciji podliježe propisanom roku ili roku zastarijevanja, kako je predviđeno zakonima koje primjenjuje nadležni sud, ukoliko se tužba ne podnese u roku od tri godine, računajući od dana kada je lice koje je pretrpjelo nuklearnu štetu saznalo ili je razumno trebalo saznati za tu štetu i za korisnika koji je za nju odgovoran, pod uslovom da rokovi utvrđeni u stavu 1. tačke (a) i (b) ovog člana ne budu prekoračeni.

4. Ukoliko zakonima koje primjenjuje nadležni sud nije drugačije predviđeno, svako lice koje tvrdi da je pretrpjelo nuklearnu štetu i koje je podnijelo tužbu za naknadu u roku koji je primjenljiv u skladu sa ovim članom, može dopuniti svoj zahtjev uzimanjem u obzir svakog povećanja štete, čak i poslije isteka tog roka, sve do donošenja konačne presude.

5. Kada se mora odrediti nadležnost suda u skladu sa članom XI. stav 3. tačka (b) i kada je u roku predviđenom u ovom članu podnijet zahtjev bilo kojoj strani ugovornici ovlaštenoj da o tome odluči, i ukoliko je vrijeme koje je preostalo poslije donošenja takve odluke kraće od šest mjeseci, rok za podnošenje tužbe bit će šest mjeseci, računajući od dana donošenja takve odluke.

ČLAN VII.

- 1. (a) Korisnik je obavezan da održava osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za pokriće svoje odgovornosti za nuklearnu štetu u iznosu, vrsti i pod uslovima koje odredi država u kojoj se nalazi postrojenje. Država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su dosuđeni protiv korisnika stavljanjem potrebnih sredstava na raspolaganje u onoj mjeri u kojoj su osiguranje ili druga finansijska garancija nedovoljni za podmirenje takvih zahtjeva, ali pod uslovom da te isplate ne pređu eventualnu granicu utvrđenu shodno članu V. Kada odgovornost korisnika nije ograničena, država u kojoj se nalazi postrojenje može utvrditi ograničenje finansijske garancije odgovornog korisnika pod uslovom da ta granica nije niža od 300 miliona SDR. Država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su utvrđeni protiv korisnika u onoj mjeri u kojoj je finansijska garancija

nedovoljna za podmirenje takvih zahtjeva, ali pod uslovom da te isplate ne pređu iznos finansijske garancije koji se osigurava shodno ovom stavu.

- (b) Bez obzira na tačku (a) ovog stava, kada je odgovornost korisnika neograničena, država u kojoj se nalazi postrojenje, imajući u vidu prirodu nuklearnog postrojenja ili potrebnih nuklearnih supstanci i vjerovatne posljedice udesa koji bi iz njih potekao, može ustanoviti niži iznos finansijske garancije korisnika, pod uslovom da ni u kom slučaju nijedan tako utvrđen iznos ne bude manji od 5 miliona SDR i pod uslovom da država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su dosuđeni protiv korisnika stavljanjem potrebnih sredstava na raspolaganje u onoj mjeri u kojoj su osiguranje ili druga finansijska garancija nedovoljni za podmirenje takvih zahtjeva, a do granice utvrđene u skladu sa tačkom (a) ovog stava.

2. Strane ugovornice ili pojedine njihove političke jedinice, kao što su države ili republike, nisu obavezne da shodno stavu 1. ovog člana održavaju osiguranje ili druge finansijske garancije za pokriće svoje odgovornosti kao korisnika.

3. Sredstva koja potječu od osiguranja, druge finansijske garancije ili koja osigura država u kojoj se nalazi postrojenje, u skladu sa stavom 1. ovog člana ili člana V. stav 1. tačke (b) i (c), namijenjena su isključivo za naknadu shodno ovoj konvenciji.

4. Osiguravatelj ili drugi finansijski garant ne može obustaviti ili otkazati osiguranje ili drugu finansijsku garanciju predviđenu u stavu 1. bez pisanog obavještenja nadležnom organu najmanje dva mjeseca unaprijed, ili, ukoliko se takvo osiguranje ili druga finansijska garancija odnose na prijevoz nuklearnog materijala, ne može to učiniti u toku prijevoza.

ČLAN VIII.

1. Ukoliko odredbama ove konvencije nije drugačije predviđeno, vrsta, oblik i obim naknade, kao i njena pravična raspodjela, reguliraju se zakonima koje primjenjuje nadležni sud.

2. Shodno primjeni člana VI. stav 1. tačka (c), kada u pogledu zahtjeva koji se podnose protiv korisnika šteta čija se naknada vrši po ovoj konvenciji prelazi, ili je vjerovatno da će preći, maksimalni iznos stavljen na raspolaganje u skladu sa članom V. stav 1., u raspodjeli naknade, prioritet se daje zahtjevima u pogledu gubitka života ili tjelesne povrede.

ČLAN IX.

1. Ukoliko se propisima o državnom ili javnom zdravstvenom osiguranju, socijalnom osiguranju, socijalnoj zaštiti, osiguranju za slučaj nesreće na radu ili profesionalne bolesti predviđa i naknada za nuklearne štete, prava korisnika tih sistema na naknadu na osnovu ove konvencije, kao i prava na regresni zahtjev korisniku predviđena na osnovu tih sistema određuju

se prema zakonima strane ugovornice ili prema propisima međuvladine organizacije, koje su ustanovile takve sisteme.

2. (a) Ako lice koje je državljanin strane ugovornice i koje nije korisnik plati naknadu za nuklearnu štetu u skladu sa nekom međunarodnom konvencijom ili sa zakonima države koja nije strana ugovornica ove konvencije, to lice, putem subrogacije, stječe prava kojima bi se na osnovu ove konvencije koristilo obeštećeno lice do visine plaćenog iznosa. Međutim, ne može na taj način steći bilo kakvo pravo u onim slučajevima i u onoj mjeri u kojima korisnik ima protiv tog lica pravo na regresni zahtjev na osnovu ove konvencije.
- (b) Nijedna odredba ove konvencije ne sprečava korisnika koji je platio naknadu za nuklearnu štetu iz sredstava koja nisu sredstva predviđena u članu VII. stav 1. ove konvencije, da od lica koje je pružilo finansijsku garanciju u skladu s tim stavom ili od države u kojoj se nalazi postrojenje traži iznos do visine iznosa koji je platio, a koji bi obeštećeno lice na taj način dobilo na osnovu ove konvencije.

ČLAN X.

Korisnik ima pravo na regresni zahtjev samo:

- (a) ako je to izričito predviđeno u pisanom ugovoru; ili
- (b) ako je nuklearni udes posljedica preduzimanja ili propusta da se preduzme radnja, sa namjerom da se pričini šteta u odnosu na pojedinca koji je preduzeo ili je propustio preduzeti takvu radnju.

Pravo na regresni zahtjev predviđen ovim članom takođe se može proširiti da od njega ima koristi država u kojoj se nalazi postrojenje u onoj mjeri u kojoj je osigurala javna sredstva shodno ovoj konvenciji.

ČLAN XI.

1. Ukoliko u ovom članu nije drugačije predviđeno, za tužbe podnijete po osnovu člana II. ove konvencije nadležni su isključivo sudovi strane ugovornice na čijoj teritoriji je došlo do nuklearnog udesa.

1bis. Kada do nuklearnog udesa dođe u području isključive ekonomske zone strane ugovornice ili, kada takvo područje nije ustanovljeno, u području koje ne prelazi granice isključive ekonomske zone kad bi se ona uspostavila, za tužbe koje se tiču nuklearne štete od tog nuklearnog udesa, za potrebe ove konvencije, nadležni su isključivo sudovi te strane. Prethodna rečenica se primjenjuje ako je strana ugovornica obavijestila depozitara o takvom području prije nuklearnog udesa. Ništa u ovom stavu neće se tumačiti kao dozvola vršenja

nadležnosti na način koji je u suprotnosti sa međunarodnim pravom mora, uključujući i Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravu mora.

2. Kada do nuklearnog udesa ne dođe na teritoriji bilo koje strane ugovornice ili na području prijavljenom u skladu sa stavom 1bis, ili kada se umjesto nuklearnog udesa ne može sa sigurnošću odrediti, za tužbe za nuklearne štete od nuklearnog udesa nadležni su isključivo sudovi države u kojoj se nalazi postrojenje odgovornog korisnika.

3. Ukoliko bi na osnovu stava 1., 1bis ili 2. ovog člana, bili nadležni sudovi više od jedne strane ugovornice, nadležni su:

(a) ako je do nuklearnog udesa došlo djelimično van teritorije bilo koje strane ugovornice, a djelimično na teritoriji jedne strane ugovornice, sudovi ove posljednje; i

(b) u svakom drugom slučaju, sudovi one strane ugovornice koje su sporazumno odredile strane ugovornice čiji bi sudovi bili nadležni u skladu sa stavom 1., 1bis ili 2. ovog člana.

4. Strana ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost osigurava da samo jedan od njenih sudova ima nadležnost u pogledu bilo kog nuklearnog udesa.

ČLAN XI.A

Svaka strana ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost osigurava u pogledu tužbi za naknadu nuklearne štete da:

(a) svaka država može pokrenuti tužbu u ime lica koja su pretrpjela nuklearne štete, koja su državljani te države ili na njenoj teritoriji imaju boravište ili prebivalište, a koja su na to pristala; i

(b) svako lice može pokrenuti tužbu kako bi provelo prava po ovoj konvenciji koja stječe subrogacijom ili prijenosom.

ČLAN XII.

1. Priznaje se presuda koja više ne podliježe redovnim pravnim lijekovima a koju donese nadležni sud strane ugovornice, osim:

(a) kada je presuda dobijena prevarom;

(b) kada strana protiv koje je presuda izrečena nije imala odgovarajuću mogućnost da iznese svoje argumente; ili

(c) kada je presuda u suprotnosti sa javnim poretkom strane ugovornice na čijoj teritoriji se traži njeno priznanje ili nije u skladu sa osnovnim načelima pravde.

2. Presuda koja je priznata po stavu 1. ovog člana i čije je izvršenje zatraženo u skladu sa formalnostima predviđenim zakonima strane ugovornice u kojoj je traženo izvršenje, smatra se izvršnom kao da se radi o presudi te strane ugovornice. Suština spora o kome je donijeta presuda ne može biti predmet novog postupka.

ČLAN XIII.

1. Ova konvencija i zakonodavstvo države koje se primjenjuje u skladu sa njenim odredbama primjenjuju se bez diskriminacije u pogledu državljanstva, prebivališta ili boravišta.

2. Bez obzira na stav 1. ovog člana, u onoj mjeri u kojoj naknada za nuklearnu štetu prelazi 150 miliona SDR, zakonodavstvo države u kojoj se nalazi postrojenje može odstupiti od odredbi ove konvencije u pogledu nuklearne štete koja se pretrpi na teritoriji ili u pomorskoj zoni utvrđenoj u skladu sa međunarodnim pravom mora druge države koja, u vrijeme udesa, ima nuklearno postrojenje na takvoj teritoriji, ukoliko ona ne nudi recipročne pogodnosti u istom iznosu.

ČLAN XIV.

Osim u odnosu na mjere izvršenja, pravni imuniteti prema pravilima državnog ili međunarodnog prava neće se primjenjivati u postupcima na osnovu ove konvencije pred nadležnim sudovima u skladu sa članom XI.

ČLAN XV.

Strane ugovornice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da naknada za nuklearnu štetu, kao i kamata i troškovi koje je sud u vezi s tim dosudio, zatim premije za osiguranje i reosiguranje, sredstva koja potječu od osiguranja, reosiguranja ili druge finansijske garancije, kao i sredstva koja stavi na raspolaganje država u kojoj se nalazi postrojenje, u skladu sa ovom konvencijom, budu slobodno konvertirani u valutu strane na čijoj teritoriji je pretrpljena šteta, strane ugovornice na čijoj teritoriji tu žilac ima prebivalište, a u pogledu premija za osiguranje i reosiguranje i plaćanja, u valute određene u ugovoru o osiguranju ili reosiguranju.

ČLAN XVI.

Nijedno lice nema pravo da na osnovu konvencije traži naknadu u obimu u kojem je dobilo naknadu za istu nuklearnu štetu na osnovu druge međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti u oblasti nuklearne energije.

ČLAN XVII.

Ova konvencija ne utječe na primjenu međunarodnih sporazuma ili međunarodnih konvencija o građanskoj odgovornosti u oblasti nuklearne energije, koji su na snazi ili su otvoreni za potpisivanje, ratifikaciju ili pristupanje na dan kad je ova konvencija otvorena za potpisivanje, kada su u pitanju strane ugovornice tih sporazuma ili konvencija.

ČLAN XVIII.

Ova konvencija ne utječe na prava i obaveze strane ugovornice po općim pravilima javnog međunarodnog prava.

ČLAN XIX.

1. Ako strana ugovornica zaključi sporazum u skladu sa članom XI. stav 3. tačka (b) ove konvencije, ona bez odlaganja dostavlja primjerak takvog sporazuma generalnom direktoru Međunarodne agencije za atomsku energiju radi obavještanja i dostavljanja ostalim stranama ugovornicama.
2. Strane ugovornice dostavljaju generalnom direktoru primjerke svojih zakona i propisa u vezi sa pitanjima kojima se bavi ova konvencija radi obavještanja i dostavljanja ostalim stranama ugovornicama.

ČLAN XX.

BRIŠE SE.

ČLAN XX.A

1. U slučaju spora među stranama ugovornicama u pogledu tumačenja ili primjene ove konvencije, strane u sporu se konsultiraju u cilju rješavanja spora pregovaranjem ili bilo kojim drugim njima prihvatljivim sredstvima mirnog rješavanja sporova.
2. Ukoliko se spor takve prirode na koji se upućuje u stavu 1. ovog člana ne može riješiti u roku od šest mjeseci od zahtjeva za konsultacijama u skladu sa stavom 1. ovog člana, on se, na zahtjev bilo koje strane u takvom sporu, podnosi na arbitražu ili upućuje na Međunarodni sud pravde radi odluke. Kada se spor podnese na arbitražu, ako u roku od šest mjeseci od dana zahtjeva strane u sporu nisu postigle dogovor o organizaciji arbitraže, strana može tražiti od predsjednika Međunarodnog suda pravde ili generalnog sekretara Ujedinjenih nacija da imenuje jednog ili više arbitara. U slučajevima suprotstavljenih zahtjeva strana u sporu, zahtjev generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija ima prioritet.
3. Kada ratifikuje, prihvata, odobrava ili pristupa ovoj konvenciji, država može izjaviti da se ne smatra obavezanom bilo jednim ili sa oba postupka rješavanja sporova predviđenih u stavu

2. ovog člana. Druge strane ugovornice neće biti obavezane postupkom rješavanja sporova predviđenim stavom 2. ovog člana u pogledu strane ugovornice za koju je takva izjava na snazi.

4. Strana ugovornica koja je dala izjavu u skladu sa stavom 3. ovog člana može je u svakom trenutku povući slanjem obavještenja depozitaru.

ČLAN XXI.

BRIŠE SE.

ČLAN XXII.

BRIŠE SE.

ČLAN XXIII.

BRIŠE SE.

ČLAN XXIV.

BRIŠE SE.

ČLAN XXV.

BRIŠE SE.

ČLAN XXVI.

Generalni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju, u ma koje vrijeme prije isteka perioda od pet godina od stupanja ove konvencije na snagu, saziva konferenciju radi razmatranja revizije ove konvencije ako jedna trećina strana ugovornica izrazi takvu želju.

ČLAN XXVII.

BRIŠE SE.

ČLAN XXVIII.

Ovu konvenciju registrira generalni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija.

ČLAN XXIX.

BRIŠE SE.

12